

на прѣдседателя; късно е наистина, но той знае за пристигането ни (това, разбира се, не бѣ съгласно съ истината), та все пакъ би трѣбвало да му се съобщи, какъдѣ сме. Че ханджията не се е въодушевявалъ отъ намѣрението, отъ което се плашеше съпътницата ми, не можеше да има и съмнѣние даже, но все пакъ името на прѣдседателя произведе своя ефектъ. Смръкналото лице на ханджията се проясни, а готовността му да ни послужи, колкото е възможно по-добрѣ, стана очевидна. Най-сетѣ азъ заключихъ, че писмото може да се остави и за сутрѣ, защото сега е вече много късно.

Маневрътъ съ писмото успокои напълно съпътницата ми. Тя захвана спокойно да вечеря и докато съпругътъ ѝ овитъ въ кожата си легна на една край на голата скамейка, тя си поправяше тоалета и стѣгаше момиченцето си съ такова спокойствие, като да бѣ всичко въ най-добъръ редъ. Намѣстихъ се и азъ на другата скамейка. Нощта бѣ хладна. Овита въ палтото си, сѣднахъ въ жѣла до прозорчето и останахъ тамъ до разсъмнуване.

Щомъ пукна зората, излѣзохъ да се освѣжа на чистия въздухъ. Загадъчниятъ ни пътъ прѣзъ двора сега ми стана ясенъ. Ние сме втѣрвали по опожарено мѣсто, обрасло съ буренъ, а къщата, въ която пробѣхме нощта, като че ли бѣ остатъкъ отъ нѣкое по-големо здание. Въ двора почнаха да се будятъ, а и моитѣ съпътници се явиха слѣдъ малко здрави и читави. — Хазиянътъ ни дочака твърдѣ учтиво и почитателно, извинявайки се, че пожарътъ му билъ унищожилъ всичко, та нѣмалъ възможность да ни настане по-добрѣ. Почерпа ни съ по едно черно кафе, което изпихме на открито небе между пѣстра компания. Наоколо ни всичко прѣдставляваше развалина, покрита съ буренакъ и локви, но надъ насъ се усмихваше небе съ сини ведрина, а утриното слънце ни обсипваше съ златнитѣ си лъчи. Чудно ли е, слѣдователно, че при тия условия, ние бързо забравихме прѣзврания нощенъ страхъ и съ охота продължихме пътя си. Прѣпоръчителното писмо и не търсихъ вече да прѣдавамъ, а и сетѣ, прѣзъ четирегодишното ми прѣбиване въ България, за жалость, нѣмахъ вече възможность да се запозная съ славния български поетъ.

Мѣстността ставаше все повече и повече интересна; все повече и повече приближавахме къмъ Балкана. И ето ни вече и при политѣ на този горски исполинъ въ живописното селце Клисурса. Тукъ разпрегнаха конетѣ и впрегнаха четири чифта биволи, които изтеглиха файтонитѣ до върха. Много пъти слѣдъ това съмъ пѣтувала по планински склонове, по високини Алпи, но нито единъ кѣтъ не е оставилъ въ паметъта ми толкова силно впечатление, както минаването ми прѣзъ Балкана. Най-първо онази хубава гора на сѣверния склонъ, а слѣдъ това пъкъ отъ Петроханъ нататѣкъ онуй пусто огромно море отъ камъни! Селянитѣ, които караха колата, бѣха първи, съ които говорихъ на български; — съ тѣхъ бѣ първиятъ ми дебютъ! Бѣхъ любопитна да зная, дали ще могатъ да ме разбератъ. И работата отиваше доста добрѣ, докато въ прѣбръзването си не казахъ вмѣсто „дѣждъ вали“, „дѣждъ върви“! Не-